

Bécs, Kedden, Augustus' 9-dikén, 1825.

Török Birodalom.

Innét egyszerre sok és nevezetes tudósításaink érkezének, részint Török tudósítások Konstanczinápolyból, részint pedig Görög tudósítások a' Törvénybarátja nevű Hydrai Görög ujságban. Ezek is azok is részint Moréán a' szározon, részint a' tengeren előfordult legújabb történeteket adják elé, és annyival nevezetesebbek, hogy ezekben ugyan azon napokon folyt nagyon mérges és véres verekedések két ellenséges pennák által irattattak-le.

A' Török Tudósító e'képpen beszéll: — „

„Konstanczinápoly Jul. 21-kén. Ibrahim Basa Navarin várának elfoglalása után, sergeit 10 napig nyugtatván, 300 embereket őrizetül ezen várban hagyott, 's a' többel Arkadia felé útnak indult. Itt is, eddig semmi ellenségre nem találván, őrző serget hagyott hátra, 's több népével az Andussa hegyecinek fordult 's útjában Condevia nevű falunál 1500 emberekből álló Görög tsapatra talált, melly egy erdőben elrejtve halgatott. Ezt ő megtámadván, ámbár maga is 150 embert 's vagy két nevezetes tisztet is elvesztett, egészen semmivé tette, olly módon, hogy csak egynék is meg nem kegyelmezett, mint hogy nagyobbára mind itt találta azon Görögöket, kiket Navarinból olly ígért mellett elbocsátott vala, hogy tsendeszen házájokba vissza menvén ott békességben nyugodni fognak. Valami 5 vagy 6 százza felt azoknak a' száma, kiket ezen okon össze vagdaltatott. — (E' volt az a' Maj-

naki nevű hegyen történt verekedés, melyről már régebben is, de különbözőleg irtunk).

„Innét Nisi felé vette útját Ibrahim; honnét mindenek elfutottak előtte. Azután Kalamatára ütött, hol elcintén nagyobb eltökéltséget mutattak a' Görögök, de itt se' sokáig állottak ellent. Jun. 8-dikán egész Kalamata minden ott találtatott magazinumokkal együtt a' lángok' prédájává lett. Innét a' Mistrai úton Zarantához nyomult elé Ibrahim, hol egy kisded Görög tsapat ötöt jó állásban várta; de ő ezt is elszélesztette, 's vezérét is elfogta 300 emberekkel együtt. Itt nem nyomult tovább a' Török sereg, hanem vissza tért Tripolicza felé, minckutánna a' Modonnál való közösülés' útjának fenn tartására 2000 embereket hátra hagyott volna, mint hogy Modonból a' katonaság a' pestisnek kiütése miatt ki takarodván, tsak mellette a' mezőn táborozik 600 emberből álló tsapat. Nisiben a' 2000 emberek Mehmed Efendinek az Ibrahim Csaznadár Basijának vezérlése alatt maradtak hátra; Ibrahim maga pedig 8000 emberekkel 's a' lovassággal a' Leonardari nevű hegyek között a' Mistrai és Tripolitza nagy de keskeny utak előtt állott.

„Itt Jun. 19-dikén megütközött velle a' mostani Görög fő vezér Kolokotroni, de szerentséilen következással, és látván, hogy sem ereje nintsen annyi, hogy Ibrahimmal megmérlezhessék, sem sergeihez nem viseltethetik olly bizodalommal, hogy Tripoliczának megtarthatását reménilhesse, ezen várost a' keskeny úttal együtt oda

Hagyni jónak találta. Úgy látszik, hogy ezen verekedésben a Mainották' serge nem viselte magát engedelmesen. Elég a' dologhoz, hogy Kolokotroni Tripoliczát, a' hol pedig neki legtöbb magános birtokai vannak, felgyújtván, onnét magát hátrább vonta. —

„Ibrahim Basa 21-dikben bément Tripoliczába, de nem soká ő is eltávozott onnét, s armádájának egy részével a Parthenioni paszszusokon által menvén, Argos felé folytatta útját, a' hol hasonlóképpen semmi ellentállókra nem találván, Jun. 25-dikén tsak 80 lovas katonától kísértetve, nem tudhatni, hogy tsak vizsgálódás képpen-é, vagy pedig valamely titkos egyetértésen fundált reménségtől vezéreltetve, éppen a' Nápoli-di-Romania' kapujáig ment, a' melly idő alatt armádájának egy része a' Myli (Molini-di-Napoli, vagy a' régi Cerna) mellett temett. Ezen helység tsak valami házakból és malmokból álló tsoport a' tenger' partjánál Nápolival általellenben. Van itt egy kisdéd kikötőhely is, hova gyakran kikötnek az idegenek. A' Sirene nevű Frantzia Fregát éppen itt volt friss vízért, mikor ezen történetek folytak. Azt lehet gondolni, hogy Ibrahim ezen expeditziója által oda czélzott, hogy a' Görögöknek itt a' Mylinél (malmoknál) lévő tanyáját, vagy legalább az itt találtató magazinuimaikat elfoglalja. Hanem már akár mi lehetett is az Ibrahim plánuma azzal, hogy Nápolihoz illy hirtelen és illy közel elenyomult, elég, hogy ezen plánum itt hajótörést szenvedett. —

„Néhány száz Görögök, néhány gályáknak és mistiks hajóknak ágyujik által segítettvén, két napokig, úgy mint Jun. 25-dik és 26-dik napjain szerentsésen védelmezték 's meg is oltalmazták ezen tányát: s az Egyiptomi sergek, de nagyon kevés vesztéssel! elébb Argoshoz, s onnét, ugyan azon hegyek között, hol ide

jöttek vala, vissza vonták magokat Tripoliczához. — (Hogy a' Görögök Nápoliban Ibrahimnak ezen visszamenetelét nagy győzedelemnek tartották, s Te-deumlaudamussal még is inneplették, e' valóságos dolog. Okaiknak kellett réá lenni. Erről alább a' Hydrai Görög tudósításokban felvilágosítóbb előadást fogunk olvasni).

(Eddig terjed a' Moréai történeteket tárgyazo tudósítás Jun. 25-dik és 26-dik napjairól. A' Görög tudósítások tovább terjednek, s nevezetesen ezt a' Mylini tanyánál, a' Görög Országlöszék' szemei előtt történt verekedést, környüülálosan leírják. Alább meglátjuk).

Ugyan ezen Török Tudósító így ír-le egy tengeri verekedést, melly az után történt, hogy a' Kapudán-Basa és Hussein-Bei által vezéreltetett Török, s a' Sachturi és Miauli alatt lévő Görög hajós sergek Súdától eltávoztak:

„A' Miauli és Sachturi alatt lévő Görög hajós osztályok, mellyek Jun. 11-dikétől fogva a' Súdai kikötőhely előtt olly czéllal olálkodtak, hogy a' kikötőhelyben álló 63 hajókkal a' Török és Egyiptomi hajókat felégethessék, vagy ha ez meg nem eshetik, őket ott bészárva tartóztathassák, innét Jun. 21-dik napjától fogva egészen eltűntek vala. Ehez képepest a' Kapudán-Basa és Hussein, ki azon szállító hajókat vezérlette, mellyeken néhány ezer Albániai fegyveres sergek ültek, Jun. 25-dikán a' Súdai öbölből 85 hajókkal kievezvéen, minden akadály nélkül folytatták evezésüket Moréa felé, mind addig, míg Junius' 28-kán a' Czerigói tengeren a' Görög hajókkal özsze találkoztak, s ezek a' szél segédelmével olly módon a' Török mellé kerültek, hogy már éppen a' Török hadi és szállító hajók közzé akartak berontani s lineájokat ketté vágni. A' Görögök előljáró tsapatja, melly a' Török lineát ketté akarta vágni, így volt elrendelve: —

„Legelől ment egy gálya, Tombási; ezt követte egy három árbóczfás Gyújtó, egy Briggtől kísértetve; azután következtek egysorban 4 Briggék 's egy Korvette; mind ezeket kísérte maga Miauli az Admirálisi hajón; utánna következtek a vezérlése alá tartozó több hajók. A Miauli Osztályát bizonyos távolságra kísérte a Sachturi Osztálya. —

„Illy rendel eveztek a két ellenséges seregek egymás mellett, midőn délutáni 4 órátajban a legelőlmenő Gálya Tombási, Miaulianak egy jeladására lére tsapott, hogy a Gyujtónak utat nyisson; utánna mentek legelől az ő kísérésére rendeltetett Brigg, 's azután még egy más Gyujtó 's a hasonlóképpen ennek fedezésére rendeltetett Brigg. A Törökök azonközben most nem engedték megzavartatni magokat; a Reale-Bei egy Korvettével 's 10 Fregátokkal, éppen a Szállító hajók előtt tsatázó línéát formált a Gyujtó hajók ellen, melyet a Gyujtó Kapitányok látván eszkebe vették, hogy ez úttal Gyujtójik által nem érhetik-el célzásait, melyre nézve haszon nélkül meggyujtották 's égve oda hagyták őket. Most már a Török Fregátok línéájának fordultak a Görög hajók. Hanem elkor egy Algiriai nagy Línea hajó rohant rájuk, a melly veszedelmes környúlállásokat Sachturi látván, a maga hátul álló línéáját megfordította 's azzal eltávozott. Miauli pedig látván, hogy egy Török Brigg a línéából eltávozott, ezt hat Briggekkel körül venni iparkodott, de ez nem tsak hogy vakmerően védelmezte hanem ki is vágta magát az ellenléges Briggel közzül; 's szarentsésen vissza tsatolta magát a Török línéhez. Ezzel vége lett a verekedésnek; és 7-tedfél órakor már az egész Görög hajós sereg eltávozott volt a Török hajók línéjától, 's részint Hydrához részint Specziához tértek vissza; tsak 23-man maradtak hátra; Navarin felé evezvén, kétség kívül a végre, hogy a

Török hajóknak útjokat szemmel tarttsálg; 's midőn ezeket ide bevezni látták, kévösen lévén, ezekmel útjokból kiállottak; hova mentek azután nem iratik.“

(Mi okozta, hogy a Görög hajós sereg ezen alkalmatossággal magokat illy lankadtsággal viselték, nem volt talám elég gyujtó készületjek, vagy valami egyéb célzások lehetett, ezt még most talám tsak a Görög vezérek tudják; idővel mi is meg fogjuk tudni.)

A Török hajók Jul. 5-dikén tsendesen kiszállították a Navarini partra azon 5200 Arnautakat 's 600 lovasokat, melyeket Súdából a Husseim vezérlése alatt oda hoztak; így szintén az 1200 tábori szekereseket, tselédeket 's a többi; a Kapudán Basa 7-dikben 7 Fregáttal, 10 Korvettével, 12 Briggekkel 's néhány Gályákkal a Navarini kikötőhelyet ismét elhagyta, olly czállal, hogy Patrához 's Messolongihez evezzen; Husseim pedig 7-dikben vagy 8-dikben haladék nélkül útnak indult a maga 5200 Arnautájival Nisin és Leonardin által Tripolicza felé az Ibrahim septségére.

Htt következnek már most a Görög tudósítások is a Jun. 25-kén és 26-kan előfordult nevezetes történetekről, a Jun. 27-dikén költ Hydrái ujságból: —,

„Nápoli, Jun. 25-kén. Ibrahim Basa, a ki Leondariig minden akadályoztatás nélkül elenyomult vala, onné Tripoliczának fordult, kétség kívül azért, hogy magát a Patrasi örző sereggel össze tsatolja. Minthogy azonközben azon tanyák és keskeny utak, paszszusok, a hol néki el kellett volna seregeivel menni, a Görögök által már elfoglaltatva valának, a felégettetett Tripolitában pedig, mint hogy az ott reménlett eleségre nem tehetett szert, tovább meg nem maradhatott, erre nézve kéntelen vala más felé fordulni. Illy

környüállások között mutatá-meg ma reggel magát az inkább ide-amoda tévelygő mint előre nyomuló Egyiptomi ármádának előjáró tsapatja, Tschiveri mellett, hol nagyon kevés 's majd nem is több Görög katonák találtattak, mint a' mennyi a' várbéli szolgálatra kívántatott. Látni lelete, hogy Ibrahim a' Mylinél lévő magazinumokra törekedik, hol a' Görögök sok muníziót 's eleséget gyűjtöttek vala öszsze. Itt a' tanáts drága vala. Tschiveriben 250 Görög katona hirtelen öszsze szedvén magát, tüstént ezen magazinumoknál termett, 's ezen tanyát oltalom alá vették. Vezérlőjik valának ezen marok tsapatnak, Mauromichali a' mostani Direktor és Herezeg Ipsilanti Dömötör; kiknek segítségekre Generális Macryjanni is megjelent néhány Mistiks hajókkal, a' mellyeknek ágyujik itt nagyon jó szolgálatot tettek. Innét (Nápoliból) jól lehetett néző tsóknak segedelmével szemlélni, hogy déltájban mi módon kezdődött-e a' verekedés. —

„Három versben ütött az ellenség, gyálogsgággal és lovassággal a' miéinkre, de mind annyiszor vitéz módon vissza veretett, 's vissza vonni kéntelenített magát. Estve felé a' 250 emberekből álló Görög tsapatnak is segítsége érkezvén, már most ez is 600 embereket számlált. Melly nagy vitézséggel tsatázott ez a' maroknyi Görög sereg, 's melly hasznos szolgálatot tettek neki a' Mistiks-hajók ágyuji, megítélhetni abból, hogy a' Török sereg egész délután tsak egy tanyából is ki nem kergethette őtet. A' tsatázás nap-lemente előtt egy órával szünt-meg. Az Egyiptomi sereg vesztése nagy, a' miénk kevés volt. Az ellenség azonközben hónapra új verekedéshez készíti magát de a' miéink is új ellentálláshoz készülnek.“

„Nápoli, Jun. 26-dikán. A' tegnapi verekedés nagyon ditsősségesen végződék a' miéinkre nézve. Tsak egy emberünk

öletett-meg és egy kapott sebet. Ezen utólsó az a' feljebb említett vitéz Generális, Macryjanni, a' ki itt nagy bátorsággal 's hadi böltsességet bizonyított. Az elhullott vagy sebbe esett ellenséges katonák száma 500-ra telt. A' Nápoliból Mylinhez kiküldetett reguláris katonák tsapatja, melly által a' Tschiveriből úgy szolván szaladva oda ment 250 Görögök száma 600-ra telt, tsak estve felé későn érkezett-meg, de még is ditséretesen részesült a' viaskodásban. A' miénk mára (26-dikra) viradólag egész éjjel izzadva készítették a' sánczokat, 's azokba néhány ágyut is helyheztetvén-be, ma reggel jó készülettel várták az ellenséget — de nem lehetett semmi sikre várokozás-soknak — Ibrahim jónak találta előbbeni plánumát megváltoztatni, 's a' helyett, hogy a' Görög tanyákat ismét megtámogta volna, Argós felé útozott-el, az azon való bántódás lévén egész nyeresége, hogy a' Görög magazinumokat Mylitől sem el nem vihette, se' fel nem égethette.“

(Azon Sirene nevű Fregáton, melly, mint feljebb irtuk, ezen időben Myli mellett vasmatskákon állván friss vizet vett-fel, ült Rigny nevű Frantzia Admirális, kit nagyon ditsérnek azon részvételeért, mellyet a' Görögöknek boldogulására nézve kimutatott. Roche nevű ugyantsak Frantzia Generálisról pedig, ki, mint a' Párisban fennálló Görög Biztosság' Küldötte úgy van itt, azt beszélik, hogy ezen napon (26-dikban) reggel a' Görög vezérekkel tanátsott tartván szemekik elibe terjesztette, hogy melly veszedelmes fogna lenni rájuk nézve, ha megengednék, hogy a' Törökök ezen Mylinél lévő tanyákat elfoglalhassák. — Ezen tudósításainak végén igéri a' Hydrai ujságíró, hogy a' Jun. 25-dikén Mylinél történt tsatárol-környüállásosabb leírást fog közre botsátani.)

További tudósítások ugyan ezen Hydrai ujságban így következnek: — „

„Hydra Jun. 27-kén. Múlt szombaton Jun. 25-kén olly szomorú tudósítás érkeze ide, melly minden jó Görög hazafinak szívét melly bánatba merítette. A' mondott napon délutáni 2 órakor 11 emberek érkezének ide azon Epaminondas nevű Hydrai hajórol, a' melly Kriesi Dimetru Athanáz nevű Kapitány által vezéreltetett. Midőn ezen hajó Jun. 23-dikán tsak nem az egész Görög hajós sereggel együtt Cerigo szigete s Moréának Déleleti tsútsa között a' Vatikai öbölben állott volna vasmatskán, annak puskaporos kamarája hirtelen lángot vetett, s a' Kapitány ezen vissza érkezett 11-gyet kivén, minden embereivel együtt a' tengerbe temtetett. Ezen 11 emberek azért maradtak életben, hogy 9-czen a' hajónak felvetődésekor a' parton voltak, 2-ten pedig a' hajónak órrán állván, hirtelen a' tengerbe ugrottak s a' partra küsztek. Mint gondólják a' szerentsétlenséget egy Arabs ember okozta, ki már jó ideje, hogy a' hajón tartózkodott, s eleitől fogva keresztyén hitűnek adta ki magát. —

„Hydra, Jul. 1-ső napján. Colokotroni, Kaliopulo s több vezéreink, a' Parthenioni s egyéb keskeny utakat, mellyeken Ibrahimnak vissza kellene magát vonni, elegendő fegyveres erővel meg rakták. Herczeg Ypsilanti pedig hirtelen 1400 fegyveres emberekből álló népet gyűjtven össze, a' Tripolicza felé futó ellenségnek utánna eredett. Egy ember, a' ki ma, Jul. 1-ső napján Nápoliból érkezett ide (Hydrára), beszéli, hogy Jun. 29-dikén Palamidiből szemlélték, hogy a' Parthenion hegyek tövében Achladókambónál miként verekedtek a' Török és Görög katonák. Hogyan végződött ezen verekedés, minden órán várjuk rólla a' Tiszti tudósítást — mert ez itt tsak magános ember' tudósítása vala.“

(Austriai és Frantzia hajós tudósítások szerint, mellyek Jul. 10-dikén indultak Szmyrnából, Ibrahim akadályoztatás nélkül vissza érkezett a' maga Myliheztett expediziojából Tripoliczához, s ott várakozott azon 5200 Arnautákból álló segítségre, mellyet neki Husseim-Bei Súdából hozott. Colokotroni pedig Kalavrita felé vette utját, hol Sessinivel, Londóval, Znaimivel s azon más Görög vezérekkel, kik mint számlivetettek még nem régen a' Jóniai tengereken bujdoklottak, magát össze tsatolta, s a' nép között közönséges felkelést parantsólt és írt ki).

Említést teszen ugyan ezen Hydrai, Jul. 1-ső napján költ tudósítás a' feljebb említett tongeri aluszekony verekedésről is, igérvén, hogy az Admirálistól megérkezendő tudósításban pontosabb előadás fog ezen tsatárol közölni. Mondja, hogy a' Görögök a' Malia és Matapa nevű fokoktól nem messze találkoztak a' Török hajók linéájával, s hogy két Görög gyujtok minden haszon nélkül égtelkel, és hogy az egyiknek a' Kapitánya is néhány matrósokkal együtt megöletett. Ezen szomorú hírt is azon 11 emberek hozták meg Hydrára, kik a' levegőbe felrepített Epaminondásról életben maradtak s Hydrára vissza jöttek, kik arról is hírt hoztakide, hogy a' Török szállító hajók 3000, és így nem 5200 Arnautákat vittek Súdából az Ibrahim' segítségére. — Ujságok írják, hogy Ibrahim Basa már most Egyiptomból se' várhat több segedelmet, mint hogy Alexandriában a' Pestis kiütvén, a' Vice-Király azon sergeket, mellyeket azért gyűjtött vala oda össze, hogy hajókra ültetvén a' fija' segedelmére Görög országba küldje, onnét elosztatta.

Hiteles tudósítások, a' mellyek Athé-
néből érkeztek, beszélik, hogy a' szegény
Odyszszeus 's az ő Sógora Trelawny,
egy Irlandus, kiről nem régen azt írták
vala az Ujságlevelek, hogy ő lett volna,
a' ki Odyszszeust Hazája-árulójávé tette;
nagyon szomorú halállal veszték-el mind
ketten. Nem régen írtuk vala, hogy O-
dyszszeus mindeneiktől elhagyattatván
's már a' Törököktől is, kikhez által pár-
tolt vala, nem segítettén, nem tehetett
egyebet, hanem magát éppen azoknak,
kik nem olly régen alatta szolgáltak, mi-
lyen volt Gura is, kegyelemre feladta.
Gura azonközben őtet, nagyon megalat-
sonyítva Athene mellett egy bástyába
záratta, hol őtet a' várfalainak törében,
nyakába egy kötél lévén téve, öszszeront-
va találták-meg. Maga próbált-é ezen bász-
tyából elszökni, vagy pedig ellenségei föl-
tolták-meg 's vetették-le oda, nem tudhat-
ni: elég hozzá, hogy ott halva találták-
meg. A' mi az ő sógorát Trelawnyt illeti,
ez lövés által öletett-meg; maga lőtte-é a-
gyon magát az Odyszszeus' szerentsétlen-
ségei miatt való elkeseredésben, vagy pe-
dig valami ellensége lőtte agyon, ezt se
tudhatni. Őtet is halva találták éppen azon
időben, mikor Odyszszeus megöletett. Tre-
lawnynek eltökélt szándéka volt, hogy
azon barlangot, mellyet ők Odyszszeus'
és familiája számára, lakhelyül, nagy gon-
dal építtettek 's megerősítettek vala, soha
el ne hadja.

Ezen Görög Revolúciónak kezdetében
valami Bobolina nevű asszony ember
is nagyon nevezetessé tette vala magát vi-
tézsege által. Hanem későbbre, részint az
által, hogy a' pénzt nagyon szerette, ré-
szint pedig, hogy 1821-ben, midőn a' Gö-
rögök Tripoliczát elfoglalták, igen gyalá-
zatosan viselte magát, egészen elvesztette
vala nemzete előtt minden betsületét. Ezen
Amazon is gyilkos kezek' áldozatjává
leve nem régen Nápoliban. Hogy azon-

ban nem az egész Görög nemzet által vet-
tetett vala meg, megtetszik abból, hogy
Speczia szigeténél a' Görög hajók; halot-
ti ágyudurrogással tettek neki utolsó tisz-
teletet.

V e l e n c z e.

Császár Ő Felsége, ki Jul. 31-dikén
már tökéletesen meggyógyult vala, ezen
napon a' Cs. palota' kápolnájában halga-
tott misét, 's isteni tisztelet után a' kert-
ben sétált.

Császárné Ő Felsége 30-dikban a' fes-
tő mesterségek' Akadémiáját tisztelte-meg
látogatásával, 's estve a' Pármai Herceg
aszszony Ő Felségének, a' Toskánai Nagy
Hercegnék és Nagy Hercegnének 's a'
Cs. Fő Hercegeknek 's Fő Hercegasz-
szonyoknak társaságokban egy vidám jé-
télnek szemlélésével töltötte idejét a' S.
Lika' théatromán.

Ferencz Károly Ő Cs. Fő Her-
cegsége ezen napon elébb a' del-Frari
templomát, azután a' Sz. Rocco iskoláját
's templomát szemlélvén-meg, melly isko-
la méltán a' Tinorettó' galleriájának ne-
vezethetik, hol mindenek felett ezen re-
mek mesternek az a' munkája vonta ma-
gára a' Cs. Fő Hg 's Fő Hgné figyelmét,
melly a' Kristus' megfeszítettését ábrázol-
ja, 's itt a' Cs. Fő Herceg is beírta nevét,
Felséges atyja' példáját kövötvén a' tagok'
neveik közzé. Az után a' Barbarigo galle-
riájában a' Tician' gazdag képgyűjtemé-
nyeit, 's végre azt a' Pisani-palotában lé-
vő és Veronese Páltól festett igen nevez-
tes képet szemlélte-meg Ő Cs. Fő Hge,
melly a' Dárius' familiáját Nagy Sándor-
nak lábai elibe borúlva mutatja.

Ugyan ezen napon 30-ban estvéli 8
órakor a' Modénai Herceg is megérkezett
Velenczébe.

A' Velenözéből érkezett legújabb tudósítás szerint a' Felsőes Cs. Udvar ezen nevezetes várost (ma), Aug. 9-dikén hagyja-el, 's onnét útját az első napon Trevisoba véren, 10-diket és 11-diket ott tölti-el; 12-dikben Pardenonéig, 's 13-dikben Góricziáig folytatja utozását; 14-diket és 15-diket ott tölti-el; 16-dikban Laibachig útozván, 17-ben és 18-ban ott marad. Végre Aug. 19-dikén Gonnevitzig, 20-dikban Graeczig; 's 21-dikben Schottwienig útozván, onnét 22-dikben a' Lachsenburgi kastélyba megérkeznek. Ő Felsőeségek.

Déli Amerika.

Bolivár, múlt Márczius' elején a' Callaót bezárva tartó seregnél lévén, 's onnét hirtelenséggel és véletlenül visszamenvén Limába, a' Congresszus' tagjait rendkívül való ülésre tüstént öszse hívatta, 's bizonyos Tisztitudósításokat, mellyek éppen akkor érkeztek vala hozzá, elejikke terjesztett, mellyek által a' jelentetett, hogy Frantzia Ország, az Európai Szent Szövetséggel egyetértőleg, az Amerikai Independensek ellen hadat fog izenni. Honnét vette Bolívar ezen Tisztitudósításokat, nem iratik. Hanem, hogy melly fontosnak tartotta ezeket a' Congresszus, megtettszik abból, hogy az ülés estvéli 8-órákor kezdődvén-el, reggeli 4-kor végződött-el. Mi volt a' resultatuma, még közönségesen nem tudatott. De bizonyos volt az, hogy Limában a' Frantziák, mint a' Szent Szövetség' Agensei úgy nézettettek, 's ezen okra nézve nagyon kemény eszközökkel kezdtek ellenek élni. Példának okáért, egy Frantzia hajós Kapitány, kit a' Perui tengeren vígyázaton álló Frantzia Contre-Admirális Rosemel küldött vala Limába, 's azt jelentette általa, hogy ugyan ott maga is meg fog személyesen jelenni, olly parantsolatot ka-

pott, hogy Limából 24 óra alatt távozzék-el. Több Limában lakó Frantzia keresdők, Orvosok 's egyebek is olly kemény parantsolatot kaptak, hogy Limát 's minden eddig ott folytatott foglalatossagaikat tüstént hagyják oda. A' Máj. 3-dikán kijött Limai Országlószéki ujság pedig végtellen motkolódásokra fokadott a' Frantzia Országlószék ellen, mellyek között némelyeket a' Bodeau ujság is kiadván példaképpen, illyjegyzéseket vetett' utánna: —,

„Ezen nagyzó kibotsátkozások ugyan, tsak váll-vonogatást sem érdemlenek, de tsakugyan illendő lenne a' még is a' Fr. Országlószék' méltóságához, hogy ezen Újás zül ette khez, egy kevésse tekintetes hangon szöjjön, 's a' többi.

Nagy Britannia.

Lord Cochrane nem láttatik gondolkodni azon, hogy Amerikába Brasilia' segittségére hirtelen vissza evezzen, és ezt a' Bucnos-Ayresi Respublika ellen segittse. Ő e' napokban Southamtoomba érkezvén, más nap' reggel a' feleségével együtt ki ment sétálni, 's a' nép őtet az utzákon a' tiszteletnek és bámulásnak nyilvánóságos kimutatásával fogadta, és, a' mi valóban sok, minden harangokat meghuztak tiszteletére. Beszéli, hogy vagy ezen városban vagy pedig ennek környékén fogja jövődébéli lakását venni, és Amerikába nem megy' többé vissza.

Magyar Ország.

Jul. 30-dikán az a' szerentséltenség történt Budánál a' Duna vizén, hogy a' víz hirtelen megárodván egy Ó-Budai malmot köteleiről elragadott 's azt olly nagy sebességgel vitte, hogy alább az Ó-Budai malmokhoz tsapván, ezek között 18-tzat helyekből kiütött, mellyek közül ugyan 13-töt még a' felsőbb részeken

kifogtak, hanem három a' Pesti hajós híd-
nak tsapattatván, helyekből ennek is há-
rom hajóji kiütettek, 's a' negyedik el-
süllyedett. Egy molnárlegény, egy mas' s
egy áts, midőn egy malomnak kifogásán
iparkodtak, a' vízbe hullván a' parton ál-
ló nézőknek szemek előtt oda veszték.

A' N. M. Magyar K. Kamaránál volt
Titoknok Tek. Gyöngyösy László Úr,
a' Fő Tisztelendő Praepostnak mint test-
vér Battyának látására Soprony vármegyé-
be Csornára menvén, ott hirtelen kapott
gyomor görtsben életének 60-dik eszten-
dejében meghalálozott, egy vigasztalhatat-
lan özvegyét 's két nevendék leány gyer-
meket hagyván maga után. Számos jó ba-
rátjai szívrcható megilletődéssel hallották
halálát.

A' Pesti ujságban illy szép, de szomorú tudósí-
tást olvasunk egy igen érdemes tanult, és
sok tapasztalású ifjú Nemes Hazánkfjáról: „

Munkátsról Jul. 27-dikén 1825.
Tek. Beregh V. gyében, Munkáts városában
nagy lélekkel 's tsendesen múlt-ki e' folyó
eszt. Julius 22-dik napján néhai Tekint.
Dertzeni Dertsenyi Ferentz Ur, több
Tek. Zármegyék Tábla Birája, gyógyitha-
tatlan melybeli vízi betegségben. Kedves
Szülőinek Cs. Kir. Tanátsos Dertzeni Dert-
senyi János édes atyának, M. Kazin-
czy Juliánna édes anyjának, T. Szemere
Klára szeretett Hitves Társának, és
Cs. Kir. Tanátsos, 's Tek. Zemplén Vár-
megye első Al-Ispánya M. Szemere Sze-
mere István Úr Hitvesének M. Márjás-
sy Klára Aszszonyának, mint kedves Na-
pájának karjaik között, életének 36-dik esz-
tendejében.

Ő benne a' Haza egy ügyes Minero-
logust, Chemicust, és a' Bánya 's gazda-
sági Tudományokban jártas Hazafit vesz-

tett-el. A' szelidebb Tudományokat a' Sár-
os-Pataki Collegiumban, a' Philosophiát
a' Lötseji Evangel. Gymnasiumban, és Ta-
nitó Intézetben, a' gazdasági Tudományt
Kereszthelyen, a' Bánya és Olvasztó Tu-
dományokat pedig, mint Prancicáns Kör-
mőczön és a' Selmeczi Császári Királyi Bány-
a Akademiában tanulta 's végezte. A'
Huták és Ércztörő malmok Fő Directorá-
nak, Cs. Kir. Bányász Consiliarius Róm-
bauer Gottfried Urnak, mint unoka ro-
konának társaságában béutazta az egész
Austriai Státus minden Bányáit, és Bányász
Hivatalait kegyelmes engedeleni, és
ajánló rendelés mellett; 's a' maga gyűj-
tögetett ismereteit, a' Freibergi Szász Királyi
Bánya Akademiában tökéletesítette,
Bányász Tanátsos, és Európa leg nevezete-
sebb Mineralogusa Professor Verner
vezérlése alatt, és meglátogatta 's béutazta
az ott lévő Bányákat és Érczműhelye-
ket, valamint az úgy nevezett Harcz és
Riesen hegyeket is. Viszsa térvén, Di-
rectora, és a' vidék köz hasznával na-
gyobbítója lett, az édes atya által Gróf
Schönborn Buchheim Ferencz Ts
Beregh Vármegye örökös Fő Ispányával
felállított Tech. Chem. Rómához hason-
ló Timsót produkáló Munkátsi és Kovás-
zói Timsó Fabrikáknak, a' részes társak-
tellyes megelekedésekkel.

Hült tetemei Julius 24-dik napján tét-
ettek az örök nyugalomra az ő Dertze-
ni Jóságában — nyugodjanak tsendes-
hamvai, ő nemes erkölcsü ember, jó fiú,
szerető férj, nyájas atya, nyílt szívu test-
vér és barát volt. Igen érzékeny Szülőinek,
mély gyászba borult Familiájának, 's hát-
ra hagyott szerelmeseinek, a' Fabrika' fel-
vigyázása alatta lévő Tisztjeinek és Jobbá-
gyainak benne szenvedett károkon való
szomorúságok határtalan.